

De Grote Kerk van Oostzaan staat open voor alle dorpelingen

Door: Marcel van Stigt

OOSTZAAN - In de Grote Kerk zijn afgelopen zondag de wekelijkse diensten weer begonnen, uiteraard geheel in lijn met de geldende coronamaatregelen. Het bestuur van de Protestantse Gemeente Oostzaan is er blij mee, maar kijkt wel verder dan de trouwe kerkgangers. Het monumentale gebouw staat vaak leeg en moet ook ruimte bieden voor andere activiteiten. Een groep enthousiaste dorpelingen denkt daarover mee met het kerkbestuur en de Stichting Vrienden van de Grote Kerk. Het eerste concrete resultaat: leren in de kerk.

Ook de komende zondagen zullen weer een paar honderd trouwe bezoekers – op anderhalve meter afstand – op de stoelen plaatsnemen. Voor hen is de kerk bijna net zo vertrouwd als hun eigen huiskamer. Maar daarnaast telt Oostzaan nog zo'n negenduizend mensen die de kerk amper van binnen hebben gezien. Ook voor hen wil het bestuur de deur openstellen.

Voorzitter Ids Algera: "We willen er zijn voor mensen die iets met het kerkgebouw hebben, maar niet met het geloof. Zo was het vroeger al. Na de overstroming in 1916 stonden er koeien in de kerk. De intocht van Sinterklaas is hier gehouden. Het Luilakontbijt voor alle jongeren. De bibliotheek hebben we tijdelijk in huis gehad. Ons motto: de kerk in het dorp, het dorp in de kerk."

Een gevoel van thuiskomen

Kerkganger of niet, als Oostzener kun je niet om het monumentale gebouw heen. Vanaf de snelweg zie je hem al staan en volgens Algera geeft dat de dorpelingen een gevoel van thuiskomen. Maar ook in de kerk moeten ze zich thuis kunnen voelen. Daar zijn de plannen van het kerkbestuur nu op gericht. Niet in de laatste plaats omdat dat prachtige gebouw bij lange na niet optimaal wordt gebruikt, als gevolg van de landelijke ontkerkelijking. Er moet iets gebeuren voordat er van buitenaf plannen voor een bestemming worden gelanceerd. Algera: "Het is niet vijf vóór twaalf maar halftwaalf. We willen veel vóór zijn en het is nu de tijd om daar wat aan te doen."

Denktank

Om de kerk te kunnen behouden was al de Stichting Vrienden van de Grote Kerk opgericht. En nu is er nog een groep die zich het lot van de kerk aantrekt. Een denktank die samen met het kerkbestuur en de stichting met ideeën komt om de ruimte creatief in te zetten. De inkomsten worden besteed aan onderhoud.

Een van de leden is Owen de Dood. Hij is afkomstig uit de culturele en theaterwereld en is vrijwilliger van De Bullekerk in Zaandam, die fungeert als concertzaal en buurthuis. Daar is van alles van de grond gekomen, en dat zou volgens hem ook in De Grote Kerk moeten kunnen, al is het geen vergelijkbare locatie.

Faciliteiten en rust

Owen: "We wilden eerst iets met de coronatijd. Mensen zitten thuis en we dachten: wat kunnen we als kerk bieden? Eerst zijn we gaan brainstormen over werken in de kerk. Maar toen dachten we ineens aan jongeren die niet naar school kunnen. Zij moeten thuis leren, maar hun broers ook en hun ouders werken ook thuis. Dat kan te druk zijn. We wilden in de moderne zaal faciliteiten en rust bieden. Er is wifi, koffie en eventueel studiebegeleiding; er zitten diverse oud-docenten in het bestuur. We zijn hier net mee gestart en er komen hier elke dag al een paar mensen. We krijgen leuke reacties."

Leren in de kerk is bedoeld voor iedereen die aan het studeren is – van brugklassers tot studenten die een scriptie moeten schrijven. Het is het eerste concrete resultaat van de denktank. En het motiveert om met meer ideeën te komen.

Geen concurrentie aangaan met theater en horeca

Het kerkbestuur juicht het van harte toe. Maar waakt er wel voor dat de activiteiten die worden voorgesteld binnen het kader van de kerk passen. Dus geen houseparty's, rockconcerten en lasergames. Geen concurrentie aangaan met De KunstGreep en de lokale horecabedrijven. Dat is beslist niet de bedoeling. En de kerkdiensten en begrafenissen blijven natuurlijk op de eerste plaats komen.

Volgens Ids en Owen zijn er legio mogelijkheden om van de kerk een voor alle Oostzaners aantrekkelijke en toegankelijke ontmoetingsplek te maken. Denk aan concerten in KIOZK-stijl en filmavonden met daaraan gekoppeld een discussie. Dat moet dan wel allemaal worden bedacht, want alles begint met een idee. En ook hiervoor heeft Ids een motto: "Niets gaat vanzelf, alleen bergafwaarts."